

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE XIIe KAMER

A R R E S T

**nr. 226.748 van 13 maart 2014
in de zaak A. 208.398/XII-7314**

In zake: de BVBA OFFICE DEPOT INTERNATIONAL
woonplaats kiezend te 2870 Puurs
Schoonmansveld 28

tegen:

de NMBS, naamloze vennootschap van publiek recht
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaten Frederik Vandendriessche, Ian Arnouts en
Ellen Clymans
kantoor houdend te 1000 Brussel
Loksumstraat 25
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van het beroep

1. Het beroep, ter griffie ingekomen op 2 april 2013, strekt onder meer tot de nietigverklaring van “de gunningsbeslissing inzake dossier C45/0000089023 betreffende de levering van kantoorbenodigdheden en drukwerken, van de [nv van publiek recht NMBS] gedateerd 6 januari 2013”.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een memorie van antwoord ingediend die aan de verzoekende partij ter kennis werd gebracht op 24 juni 2013.

De verzoekende partij heeft een memorie van wederantwoord ingediend.

Op 16 september 2013 heeft de hoofdgriffier, op verzoek van het aangewezen lid van het auditoraat, aan de verzoekende partij en de verwerende partij de mededeling ter kennis gebracht, bedoeld in artikel 14*bis*, § 1, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State’.

De verzoekende partij heeft gevraagd om te worden gehoord.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 7 november 2013.

Kamervoorzitter Dierk Verbiest heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Dirk De Keuster, die verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Ian Arnouts, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Jos Stevens heeft advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Regelmatigheid van het indienen van de memorie van wederantwoord

3. Naar luid van artikel 21, tweede lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, stelt de Raad van State het ontbreken van het vereiste belang vast als de verzoekende partij de termijn voor het toesturen van de memorie van wederantwoord niet eerbiedigt.

Bij het versturen aan de verzoekende partij van een kopie van de memorie van antwoord heeft de hoofdgriffier te dezen melding gemaakt van het genoemde artikel 21, tweede lid, van de wetten op de Raad van State en van artikel 14*bis*, § 1, van het besluit van de Regent van 23 augustus 1948 ‘tot regeling

van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State' (hierna: het algemeen procedurereglement).

Een memorie van wederantwoord van de verzoekende partij is op 23 augustus 2013 met een DHL Express zending bij de Raad van State ingekomen.

In de kennisgeving aan de verzoekende partij, op grond van artikel 14*bis*, § 1, van het algemeen procedurereglement wordt haar meegedeeld dat de kamer uitspraak zal doen onder aanvoering van het ontbreken van het vereiste belang, tenzij één van de partijen binnen een termijn van vijftien dagen zou vragen om te worden gehoord. De verzoekende partij heeft gevraagd om te worden gehoord.

4. In haar verzoek om te worden gehoord doet de verzoekende partij gelden dat de memorie van wederantwoord “wel degelijk per aangetekende post verstuurd” is en voor ontvangst getekend is door de griffie van de Raad. Het feit dat het stuk per koerier verstuurd is doet hieraan geen afbreuk. Er is immers een “duidelijk bewijs dat de stukken op die dag werden verstuurd”. Voorts verwijst zij naar eerdere rechtspraak van de Raad van State, waarin zij voor haar stelling steun meent te vinden.

5. Luidens artikel 84 van het algemeen procedurereglement moeten alle processtukken aan de Raad van State worden verzonden bij een ter post aangetekende brief. Uit het verslag aan de Regent, dat voorafgaat aan dit besluit, blijkt onder meer dat de bedoeling van dit voorschrift is vaste datum te geven aan de aan de Raad van State toegezonden processtukken.

6. De verzoekende partij betoogt dat de DHL Express zending waarmee zij haar memorie van wederantwoord aan de Raad van State heeft bezorgd als een aangetekende brief dient te worden beschouwd.

Overeenkomstig artikel 142, § 1, van de wet van 21 maart 1991 ‘betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven’ worden de diensten in verband met aangetekende zendingen gerekend tot de

“universele postdienst”. Krachtens artikel 144^{octies} van deze wet wordt de universele dienst verleend door “De Post”.

Evenwel kan het verstrekken van een dienst van brievenpost die deel uitmaakt van de universele postdienst, waaronder de diensten in verband met aangetekende zendingen, overeenkomstig artikel 148^{sexies} van de wet van 21 maart 1991, bij individuele vergunning ook aan andere aanbieders worden opgedragen dan De Post.

De verzoekende partij voert niet aan dat DHL Express als een dergelijke vergunde aanbieder dient te worden beschouwd. In de ‘lijst van de postale operatoren met een individuele vergunning voor het verstrekken van een dienst van brievenpost binnen de werkingssfeer van de universele dienst’ van het Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie, zoals verschenen in het Belgisch Staatsblad van 12 juni 2013, wordt DHL Express in elk geval niet vermeld.

7. Er kan dan ook niet worden aangenomen dat de memorie van wederantwoord aangetekend werd verzonden. In het licht van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens dient dergelijke tekortkoming evenwel niet tot de verwerping van het beroep te leiden, zoals de Raad van State ook reeds eerder aanvaardde in het arrest nr. 213.524 van 27 mei 2011, inzake Goossens, waar de verzoekende partij naar verwijst.

In zijn arrest vzw *L’Erablière* van 24 februari 2009, heeft het Europees Hof voor de Rechten van de Mens immers geoordeeld dat ontvankelijkheidsvereisten opgelegd door het algemeen procedurereglement er niet toe mogen leiden dat het recht van toegang tot de Raad van State wordt beperkt op een wijze die niet in evenredigheid staat met het doel dat door het betrokken ontvankelijkheidsvereiste wordt nagestreefd, zijnde de rechtszekerheid en een behoorlijke rechtsbedeling (§§ 39–44).

De verplichting om de memorie van wederantwoord bij aangetekende brief aan de Raad van State te bezorgen betreft, zoals reeds opgemerkt, het verlenen van een vaste datum aan dit processtuk. Deze is een

essentieel element bij de beoordeling van de tijdigheid van procedurehandelingen die, op straffe van procedurele sanctie, binnen een welbepaalde termijn moeten worden verricht. De vereiste van een onbetwistbare datum van processtukken beantwoordt aan legitieme vereisten van rechtszekerheid en een behoorlijke rechtsbedeling. Hieruit kan echter niet zonder meer worden afgeleid dat hetzelfde geldt voor de wijze waarop aan dat vereiste wordt voldaan.

Uit het dossier van de rechtspleging blijkt dat de DHL Express enveloppe waarin de memorie van wederantwoord aan de griffie werd toegezonden een DHL Label draagt. Op dit label wordt een traceerbaarheidsnummer vermeld. De verzoekende partij voegt bij haar verzoek om te worden gehoord een afdruk van de gegevens verbonden aan dit traceerbaarheidsnummer. Hieruit blijkt dat het stuk werd opgehaald op 22 augustus 2013 en op 23 augustus 2013 om 14u35 in ontvangst werd genomen door de griffie van de Raad van State.

Zelfs indien uit deze stukken niet kan worden besloten dat de niet-aangetekend verzonden memorie van wederantwoord een vaste datum zou dragen, dan nog kan men te dezen niet om de vaststelling heen dat de door DHL Express bezorgde memorie van wederantwoord door de griffie van de Raad werd afgestempeld op 23 augustus 2013. Aldus blijkt dat de Raad van State binnen de voorgeschreven termijn van 60 dagen na de kennisgeving, op 24 juni 2013, van de memorie van antwoord een memorie van wederantwoord van de verzoekende partij heeft ontvangen. Uit deze ontvangst volgt logischerwijze dat de verzoekende partij dit processtuk ook tijdig heeft ingediend. In deze concrete omstandigheden draagt de formaliteit van de aangetekende zending niets bij als waarborg voor de rechtszekerheid en voor een behoorlijke rechtsbedeling. Het verbinden van een dergelijke zware sanctie als het verwerpen van het beroep, aan de miskennis van een formaliteit, die in deze welbepaalde zaak niet meer de doelstelling dient waarvoor ze is ingesteld, zou, gelet op de voormelde rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens, het recht van de verzoekende partij op toegang tot de rechter op onevenredige wijze beperken.

8. De zaak zal dan ook worden voortgezet volgens de gewone rechtspleging. Het debat wordt daartoe heropend.

BESLISSING

1. Het debat wordt heropend.

2. De zaak zal worden voortgezet volgens de gewone rechtspleging.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 13 maart 2014,
door de Raad van State, XIIe kamer, samengesteld uit:

Dierk Verbiest,	kamervoorzitter,
bijgestaan door	
Silja Doms,	griffier.

De griffier

De voorzitter

Silja Doms

Dierk Verbiest